

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**ECCLESIASTICAE || DISCIPLINÆ || LIBRI SEX: || DE
CANONICA ET MO- || nastica Disciplina collapsa
restau- || randa, pristinoque nitori || restituenda. ||**

Schulting, Cornelius

Coloniae Agrippinae, 1599

VD16 ZV 14233

7. Interrogationes 88. faciendæ in Visitatione ex Burchardi Decretis. Ordo
Visitationis ex Rhotomagensi Concilio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63372)

ac viuatur. Quod si compererint alicuius Parochi doctrinam & verbi prædicationem de hæresi aut nouatione suspectam, aut vitam probrosam, eundem ad se aduocabunt, & præcedente correptione fraterna monebunt, vt à tali vel doctrina, vel vitæ impuritate desistant, ac rectam viam Catholicæ fidei, pietatis ac charitatis inambulent. Quod si hic peruicax esse malit, præsertim quod ad impuritatem doctrinæ attinet, debet hoc ipsum Decanus ruralis ad visitatores nostros, aut nos scripto referre vt apponamus securim ad radicem.

CAPVT VII.

Interrogationes 88. faciendæ in visitatione desumptæ ex Bnrchardo lib. 1. habentur etiam in Isidori Decretis M. S.

EST in hac Parochia homicida, qui hominem aut spontanea voluntate, aut cupiditatis aut rapacitatis causa, aut casu, aut nolens, aut coactus, aut pro vindicta parentum, aut in bello, aut iussu Domini, aut proprium seruum occiderit?

Interrogatio 2. Est aliquis parricida, aut fratricida, qui patrem, matrem, sororem, fratrem, aut unculum aut aliquem parentum interfecerit?

Interrogat. 3. Est aliquis qui præbyterum, aut diaconum, aut aliquem clericorum occiderit, vel aliquo membro detruncauerit?

Interrogatio 4. Est aliquis vel aliqua, qui infan-
tem proprium oppresserit, vel vestimentorum
pondere suffocauerit, & si hoc factum est ante ba-
ptif.

ptisimum, aut post baptismum, aut si infans infirmatus per negligentiam parentis absque baptismo obierit?

Interrogatio 5. Est aliquis vel aliqua qui alterius partum excusserit, vel si ipsa foemina propria voluntate suum partum vel conceptum excusserit & abortiuum fecerit?

Interrogatio 6. Est aliqua foemina quæ in fornicatione suscipiens, timens ne manifestaretur, infantem proprium aut in aquam proiecerit, aut in terra occultauerit quod morte dicunt?

Interrogatio 7. Est aliquis qui vxorem suam absque lege, aut certa probatione interfecerit?

Interrogatio 8. Est aliqua foemina quæ virum suum, vel aliquem hominem per herbas venenatas, vel mortiferas potiones interfecerit, vel alium hoc facere docuerit?

Interrogatio 9. Est aliquis, vel aliqua qui hoc fecerit vel alium facere docuerit, vt vir non possit generare, aut fæmina concipere?

Interrogatio 10. Est aliquis qui proprium seruum extra iudicium occiderit, & aliqua foemina quæ ancillam propriam necauerit, furore zeli inflammata?

Interrogatio 11. Est aliquis qui diabolo impellente semetipsum occiderit.

Interrogatio 12. Est aliquis qui in bello publico homines vulnerauerit, & nescit si de illo vulnerare aliquis perierit? Etsi alicui imputatur, quod hominem occiderit, & ipse hoc denegauerit?

Interrogatio 13. Est aliquis qui in consilio fuerit vt homo interficeretur, & non fuit in facto, & tamen

tamen

tamen per eius consilium & exhortationem interfectus est?

Interrogatio 14. Est aliquis qui truncationes manuum, pedum, linguæ & testiculorum fecerit, & oculos alterius eruerit?

Interrogatio 15. Est aliquis coniugatus, qui cum alterius vxore adulterium perpetravit vel vxor cum alterius viro?

Interrogatio 16. Est aliquis vxorem habens, qui concubinam simul habuerit ancillam propriam, aut aliam foeminam?

Interrogatio 17. Est aliquis qui vxorem legitimam dimiserit & altari se coniunxerit, & aliam in coniugium acceperit?

Interrog. 18. Est aliqua mulier quæ virum proprium dimiserit, & alteri se coniunxerit?

Interrog. 19. Sunt aliqui interueniēte repudiō, qui ab inuicem sunt separati, & sic maneant?

Interrog. 20. Est aliquis qui absque consensu vxoris derelicto legitimo coniugio in monasteriū intrauerit?

Interrog. 21. Est aliquis qui suam coniugē quamuis culpabilem sine Episcopi iudicio reliquerit.

Interrogatio 22. Est aliqua mulier quæ conscio viro suo fornicata fuerit?

Interrogat. 23. Est aliquis vxore carens, qui cum alterius coniuge fornicatus fuerit: aut si qua mulier non habens virum cum alterius marito?

Interrogatio 24. Est aliquis non habens vxorē, qui cum foemina quæ virum non habet fornicatus fuerit?

Interrogatio 25. Est aliqua laica virgo quæ mæchata fuerit cum adolescente?

Inter:

Interrogatio 26. Est aliquis qui desponsatam puellam non duxerit, & fidem sponsaliorum frangerit?

Interrogatio 27. Est aliquis qui alterius sponsam rapuerit, & sibi sociauerit?

Interrogatio 28. Est aliquis qui quamcunque foeminam virginem aut viduam per raptum traxerit & sociauerit sibi in matrimonium: etsi aliqui sint qui in hoc consentientes & adunantes fuerint?

Interrogatio 29. Est aliquis qui cum Iudæa, vel si Iudæus vel paganus cum aliqua Christiana mechatus fuerit?

Interrogatio 30. Est aliquis qui sanctimoniam, vel viduam Deo sacratam rapuerit & in conjugium sumpserit, vel ipsis consentientibus cum eis fornicatus fuerit?

Interrogatio 31. Est aliquis qui viuento marito coniugem illius adulterasse accusatur, & eo in proximo defuncto eandem sumpsisse dignoscitur?

Interrogatio 32. Est aliqua mulier quæ dicat quod vir eius non possit coire, & ob hanc causam dissidium quærit, & alium virum velit accipere;

Interrogatio 33. Est aliquis qui cum commatre spiritali mœchatus fuerit, vel eam in matrimonium acceperit: similiterque cum filiola quam ex sacro fonte susceperit, aut ante Episcopatum tenuit?

Interrogatio 34. Est aliquis qui propinquam & consanguineam suam in matrimonium accepit, aut cum

ea fornicatus est?

Interrogatio 35. Est aliquis qui irrationabiliter, id est, contra naturam cum masculis & mutis misceatur animalibus?

Interrogatio 36. Est aliqua mulier quæ lenocinium fecerit?

Interrogatio 37. Est aliquis qui in sua domo consentit cum proprijs ancillis, vel genitarijs suis adulteria perpetrare?

Interrogatio 38. Interrogandum si aliquis fur, aut sacrilegus sit in eadem plebe, qui Ecclesiam Dei infregerit, vel aliquid de Ecclesia furatus sit, aut publicè rapuerit, vel latenter surripuerit, aut si aliquis rapax & raptor & damnator Ecclesiae Dei est.

Interrogatio 39. Interrogandum si aliquis periurus sit, aut si sciens & pro cupiditate terrena peierauerit: & si nesciens, aut si coactus iussu senioris, aut pro membris aut pro vita redimenda: aut si aliquis scienter non solum peierauerit, sed etiam alios in periurium duxerit?

Interrogatio 40. Interrogandum si aliquis scienter contra aliquem falsum testimonium protulerit, & quale damnum aliquis per hanc testificationem habuerit?

Interrogatio 41. Interrogandum si aliquis hominem liberum aut seruum alterius, aut peregrinum, aut aduentitiū furatus fuerit, aut cum blandientem seduxerit & vendiderit, & extra patriam in captiuitatem duxerit, aut si aliquis Iudæo vel pagano Christianum mancipium venderit, aut si ipsi Iudæi Christiana mancipia in suo serui-

seruitio habeant, vel vendant?

Interrog. 42. Interrogandum si aliquis sit magus ariolus aut incātor, diuinus aut sortilegus: vel si aliquis vota ad arbores, vel ad fontes, vel ad lapides faciat, aut ibi caedelā seu quodlibet munus deferat, veluti ibi quoddam numen sit, quod bonum aut malum possit inferre?

Interrogatio 43. Perscrutandum si aliquis subulcus, vel bubulcus siue venator vel ceteri huiusmodi diabolica carmina dicat super panem, aut super herbas, aut super quaedam nefaria ligamenta, & hæc aut in arbore abscondat, aut in biuio, aut in triuio proijciat, vt sua animalia liberet à peste & clade & alterius perdat.

Interrogatio 44. Perquirendum si aliqua fœmina sit quæ per quaedam maleficia & incantationes mentes hominum se immutare posse dicat, id est, vt de odio in amorem, aut de amore in odiū cōuertat, aut bona hominum, aut damnet aut surripiat? Et si aliqua est quæ se dicat cum dæmonū turba in similitudinem mulierum transformatā certis noctibus equitare super quasdam bestias, & in eorum consortio inuentam esse?

Interrog. 45. Interrogandum si aliquis sanguinem morticinum aut dilaceratum à bestia comederit?

Interrog. 46. Est aliquis qui iurauit quod Deo contrarium est, vt fratri nunquam reconcilietur, quod est peccatum vsque ad mortem?

Interrogat. 47. Est aliquis qui bibit de liquore in quo mustella vel mus siue aliquod immundū animal necatum est?

Y

Inter-

Interrogatio 48. Est aliquis qui ieiunium quadragesimalae vel 4. temporum siue letaniae maioris, vel rogationum, siue indictum ab Episcopo ieiunium pro quacunque plaga non obseruaerit?

Interrogatio 49. Est aliquis qui bibit aut manducauit, aut portauit super se quo existimauerat se Dei iudicium peruertere posse.

Interrogatio 50. Est aliquis qui in Calendis Ianuarij aliquid fecerat quod à paganis inuentum est, & dies obseruauit & lunam & menses, & horum effectiua potentia aliquid sperauerat in melius aut in deterius posse conuerti?

Interrogatio 51. Est aliquis quodcunque opus inchoans, qui aliquid dixerat, aut quacunque magica arte aliquid fecit, nisi vt Apostolus docet omnia & in nomine Domini facienda? Neque enim daemones in nostrum adiutorium debemus inuocare, sed Deum in collectione similiter herbarum medicinalium, symbolum & orationem Dominicam dicere oportet & nihil aliud.

Interrogatio 52. Querendum etiam si mulieres in lanificijs suis vt supra dictum est omnia in nomine Domini?

Interrogatio 53. Est aliquis qui supra mortuum nocturnis horis carmina diabolica cantaret & biberet, & manducaret ibi quasi de eius morte gratularetur, & si alibi mortui in vigilijs nocturnis nisi in Ecclesia custodiantur?

Interrogatio 55. Est aliquis qui non commuicet vel tribus temporibus in anno, id est in Pascha, Pentecoste, & Natali Domini nisi pro mortiferis crimi-

eriminibus, & Episcopi & sacerdotum iudicio, a
communione fuerit remotus?

Interrogatio 56. Est aliquis qui in die Domini-
ca vel in præcipuis festiuitatibus, quicquam ope-
ris faciat: & si ad Matutinas, & ad Missam, & ad
Vesperas, his diebus imprætermisè omnes oc-
currant?

Interrogatio 57. Est aliquis excommunicatus
qui pro nihilo duxerit excommunicationem: &
si aliquis cum excommunicato communicaue-
rit?

Interrogatio 58. Est aliquis qui modum pœni-
tentia sibi iniunctum non custodierit?

Interrogatio 59. Est aliquis qui patrem aut ma-
trem inhonorauerit, aut percusserit aut maledi-
xerit?

Interrogatio 60. Est aliquis qui vomitum post
acceptam Eucharistiam per ebrietatem fecerit?

Interrogatio 60. Est aliquis qui suam decimati-
onem Deo & sanctis eius retraxerit?

Interrogatio 62. Est aliquis tam peruersus &
Deo alienus, vt saltem Dominica die ad Ecclesiã
non venerit?

Interrogatio 63. Si porcarij & alij pastores Do-
minica die ad Ecclesiam non veniant, & Missas nõ
audiunt similiter in alijs festiuitatibus?

Interrogatio 64. Est aliquis qui ad confessionẽ
non veniret, vel vna vice in anno, id est in capite
quadagesimæ, & pœnitentiam pro peccatis suis
non susciperet?

Interrogatio 65. Est aliquis qui ebrietatem af-
siduam sectetur Apostolo dicente, neq; .n. ebriof

Y 2

regnum

regnum Dei possidebunt?

Interrogatio 66. Est aliquis qui contempto suo
præsbytero in aliam Parochiam iret ad Ecclesiã,
& ibi communicaret, & suam decimam daret?

Interrogatio 67. Inquirendum de mendicis, qui
per Parochiam discurrent: & vnusquisque paupe-
rem de familia sua pascat?

Interrogatio 68. Interrogandum si in vnaqua-
que plebe Decani sint per villas constituti viri ve-
races, & Dominum timentes, qui cæteros admo-
neant, vt ad Ecclesiam pergant, ad Matutinas, ad
Missam, & ad Vesperam, & nihil operis in diebus
festis faciant, & si eorum quisquam transgressus
fuerit statim præsbytero annuncient, similiter de
luxuria & omni opere prauo?

Interrogatio 69. Est aliquis qui bannum Epis-
copi aut præsbyteri sui, & excommunicationem
parui pendit?

Interrogatio 70. Perquirendum si parochiani
præsbytero suo debitum honorem impendant,
aut si est aliquis qui eum verbo vel facto inhono-
raret, & eius monita sperneret?

Interrogatio 71. Est aliquis qui peregrino, aut
viatori hospitium contradixerit?

Interrogatio 72. Inquirendum est quas festiui-
tates colant?

Interrogatio 73. Interrogandum si patrini fili-
olis suis symbolum & orationem dominicam in-
sinuent aut insinuare faciant?

Interrogatio 74. Perquirendum si quatuor,
aut quinque, vel plures interfecerunt homi-
nem?

Intue

Interrogatio 75. Est aliquis qui contradixerit Episcopo aut eius ministris, vt coloni aut serui pro commissis criminibus virgis nudi cedantur?

Interrogatio 76. Interrogandum si aliquis peregrinum, qui de sua patria propter paganorum infestationem, vel persecutionem fugit, hac de causa quia in domo eius mansit, & diebus aut annis loco mercenarij illi seruiunt pro proprio seruo velit habere, & vendere, aut dare alicui præsumat?

Interrogatio 77. Est aliquis qui iniusta mensura suam annonam, aut vinum vendat, quum Dominus dicat æquus sit tibi modius, & æquus sextarius?

Interrogatio 78. Denunciandum etiam quam magnum piaculum sit, vsuras exigere, & de alieno foenore velle ditescere, & quod sacri canones tales ab Ecclesia ei;c præcipiant?

Interrogatio 79. Est aliquis qui propter cupiditatem Iudæum vel paganum interfecerit?

Interrogatio 80. Est aliquis insaniens qui aliquem hominem occiderit?

Interrogatio 81. Est aliquis qui arborem succideret, & dum operi necessariò insisteret aliquis subtus arborem deueniens improuisè opprimeretur?

Interrogatio 82. Est aliquis qui coniurationes & conspirationes sectaretur?

Interrogatio 83. Est aliquis qui Ecclesiam aut clericum fatigare præsumpserit?

Interrogatio 84. Inquirendum de refugis & persi-

perfidis clericis & laicis?

Interrogatio 85. Percontandum de confratrijs & fraternitatibus societatibus, qualiter in parochia pergaantur?

Interrogatio 86. Interrogandum si cantica turpia & risum mouentia, aliquis circa Ecclesiam cantare præsumat?

Interrogatio 87. Perquirendum si aliquis Ecclesiam intrans fabulis vacare consuevit, & non diligenter auscultat diuina eloquia, & si antequam Missa finiatur de Ecclesia exierit?

Interrogat. 88. Interrogandum si oblationem, id est, panem & vinum, viri & foeminae ad Missas offerant, & si non viri coniuges offerant, pro se suisque omnibus, ut in canone continetur.

Ex Concilio Rhotomagensi: Dominica igitur præcepta adimplentes membrum putridum & insanabile, quod medicinam non recipit ferro excommunicationis à corpore Ecclesiae abscindamus ne tam pestifero morbo reliqua corporis veluti veneno inficiantur.

Ordo visita. Ex Rhotomag. Conc. Cùm Episcopus suam diocesim circuit, Archidiaconus vel Archipræsbyter eum præire debet, vno aut duobus diebus per parochias quas visitaturus est. Et plebe conuocata annunciare debet proprii pastoris aduentum. Et ut omnes exceptis infirmis ad eius synodum die denominata imprætermisè occurrant, & omnimodo autoritate sanctorum canonum præcipere, & minaciter denunciare debet. Quod si quis absque graui necessitate defuerit, procul

proculdubio à communione Christiana sic repel-
 lendus, deinde ascitis secum præsbyteris, qui in
 illo loco seruitium debent exhibere Episcopo,
 quicquid de minoribus & leuioribus causis cor-
 rigere potest, emendare satagat, vt Pontifex veni-
 ens nequaquam in facilioribus negotijs fatige-
 tur, aut sibi immorari amplius necesse sit ibi, quã
 expensa sufficiat. Ait enim Dominus ad Mosen
 de huiusmodi cooperatoribus. Vt tecum, inquit,
 sustentent onus populi, & non tu solus graueris.
 Et beatus Ioannes Baptista aduentum Domini
 præcucurrit prædicando dicens: Poenitentiam a-
 gite. Et idem: Parate viam Domino. Siquidem E-
 piscopus vicem Christi agere videtur, & ideo
 cum gaudio, timore, & summa reuerentia à ple-
 bibus sibi subiectis suscipiendus est: vt illis cum
 laude dicatur quod Apostolis discipulis dicit: Te-
 stimonium, inquit, vobis perhibeo quod ita sus-
 cepistis me sicut angelum Dei sicut Dominum
 Iesum,

CAPVT VIII.

Ex morum decretis Cap. 22.

Fide dignorum relatio ad nostrum auditum
 perduxit: quantum in multis Monasterijs fit à
 primæ institutionis puritate recessum. Siqui-
 m illorum cœnobitæ, sic vitam monachalem
 regularem reiecerunt, vt & moribus & nomine
 habitu religio si haderi & nominari vereatur.
 uod si in præmissis gubernaculum discipl. con-

Y 4

temna.